

de propagandă în favoarea României reîntregite. Din același unghi de vedere este comentată prestația artistică și demersul politic în lumea americană în cursul anului 1946, în timp ce la Paris se desfășurau lucrările Conferinței de pace, România având nevoie atunci de o recunoaștere a eforturilor ei din perioada războiului. (p.61-62).

Aceleiași interpretări îi este supusă, pe tot parcursul studiului, analiza programelor concertistice ale maestrului care, incluzând consecvent repertoriul simfonic românesc, a făcut prin aceasta un imens serviciu mediatizării specificului național în creația muzicală.

În același timp, fără să determine o redimensionare a personalității lui George Enescu, mărturiile documentare utilizate de autor în studiul său întregesc imaginea omului Enescu, a cărui toleranță și generozitate a topit barierele sociale și etnice. Sunt supuse atenției cititorului repertorii de concert incluzând autori de diferite naționalități, selecții din confesiunile lui Yehudi Menuhin (p.62), puncte de vedere diferite privitoare la activitatea didactică a muzicianului.

Dacă volumul lui Dumitru Vitcu are meritul de a se adresa, prin conținutul său informativ, atât istoricului cât și muzicologului, ideea redării textului studiului din prima parte (*Panoramic jurnalistic și memorialistic*) cât și a *Documentarului* din partea a doua (*George Enescu în coloanele presei americane*) atât în limba română cât și în engleză (inclusiv notele), îl transformă într-o ediție bilingvă accesibilă tuturor cititorilor din spațiile culturale între care muzica enesciană a țesut o legătură indestructibilă.

Înzestrat cu un bogat aparat critic (note și indice de nume) cu anexe fotografice interesante (acestora putându-li-se adăuga alte mărturii care să întregească cu timpul iconografia acti-vității lui George Enescu), cartea lui Dumitru Vitcu însoțită de un *Cuvânt înainte*, datorat lui Mircea Voicana, este o apariție editorială demnă de consemnat.

Rodica Radu

Almanah macedo-român, Ed.Fundației Culturale Române, 1992, 230 p.

Societatea de Cultură Macedo-Română în anul 1990 și-a propus prin statut "să contribuie la cunoașterea trecutului istoric al aromânilor, a aportului lor la patrimoniul cultural balcanic și european". Pentru realizarea acestui deziderat Comitetul de Conducere al Societății (președintele acesteia, Anastasie Nasta, a îngrijit lucrarea) a reluat tradiția publicării de albume, almanahuri și calendare care au reliefat "interesele bine înțelese ale aromânilor", care converg spre "România, singurul turn de tărie a românismului" (G.Murnu în *Cuvîntul înainte* al calendarului aromânesc din 1910). Chiar la înființarea Societății Macedo-Române, în anul 1880, sub președinția lui V.A.Urechia, a fost publicat un album la care au colaborat multe personalități din țară și din străinătate (A.D.Xenopol, B.P.Hasdeu, Victor Hugo, Emile Picot, Jan Urban Jarnik ș.a.). La mai bine de un secol noul almanah prezintă creații literare aromânești (poezii, memorii, basme) alături de studii menite a evidenția personalități ale culturii românești care își au originile în romanitatea sud-dunăreană.

În volum sunt cuprinse un mare număr de poezii din creația unor autori aromâni: G.Murnu, N.Caratană, Nida Boga, N.Batzaria, Marcu Beza, Teodor Mihadeș ș.a. De asemenea sunt redactate în limba aromânească poezii de Mihai Eminescu și Lucian Blaga.

Având caracter de almanah, lucrarea conține scurte medalioane biografice dedicate unor personalități care își au rădăcinile familiare în lumea aromânească precum mitropolii Dosoftei și A.Șaguna, poetul G.Murnu, istoricul V.Papacostea, lingvistul Th.Capidan, juristul Mircea Djuvara, pictorul Camil Ressu ș.a.

De asemenea, prin acest almanah sunt prezentate biografiile unor personalități mai puțin cunoscute, care au jucat un rol în zbruciumata istorie a românilor sud-dunăreni. Astfel, Dan Lăzărescu scoate la lumină viața și opera medicului timișorean Gheorghe Constantin Roja (1786-1848) care a întreținut multiple legături cu reprezentanții Școlii Ardelene. Nicolae Șerban Tanășoca publică studiul *Un izvor inedit privitor la istoria aromânilor din regiunea Veriei*, pornind de la manuscrisele fruntașului verian Petre Badralexii (1835-1919).

Prin efortul de a publica acest almanah, Societatea de Cultură Macedo-Română înlesnește difuzarea literaturii aromânești și arată contribuția aromânilor la crearea patrimoniului cultural național.

Petronel Zahariuc

* * * *Xenopoliana*, Buletinul Fundației Academiei "A.D.Xenopol" din Iași, 1, 1993, 1-4 124 p.

Gândit încă din 1990, odată cu ideea unei fundații care să sprijine programele Institutului de Istorie "A.D.Xenopol", acest Buletin reprezintă un moment important în contextul istoriografic românesc actual.

Așa cum sugerează în "argumentul" de început al micro-volumului reputatul istoric Alexandru Zub, "... Xenopoliana nu implică nici ostentație recuperatoare, nici prezumție proto-cronistă, ci numai un fel de a lega mesajul unei opere de problemele istoriografiei actuale și de năzuințele unui institut ce poartă numele istoricului înscris pe frontispiciu." (p.3).

Tema aleasă pentru întâiul număr din "Xenopoliana" se intitulează "Discurs istoric și integrare" și reprezintă un îndemn către regândirea analizei istorice actuale, a istoriografiei în ultimă instanță, domeniu științific supus atâta vreme asediului ideologiei dogmatizante. Secolul XXI care își răsfrânge "zorii" către noi, va fi caracterizat de forța tutelară a interdisciplinarității.

Istoricul însuși este nevoit să înțeleagă că demersul său original este în concordanță cu întrebările pe care însăși societatea și le adresează sieși, imaginea "castei" aflată în dihotomie cu "masele" devenind treptat un atavism.

Cele 18 articole existente în cuprinsul Buletinului se constituie în tot atâtea propuneri incitante privind în esență abordarea mai profundă a problemelor istoriografiei, depășind limbajul-tip, unilateral-didacticist și utilizând în acest scop elemente aparținând "instrumentarului" unor discipline auxiliare istoriei (sociologia, psihologia, istoria mentalităților, psiho-istoria, antropologia, etc.).

Liviu Antonesei postulează utilizarea metodei analizei de conținut în cercetarea comunismului românesc, metoda în sine fiind deja reprezentativă pentru sociologie. (*"Închiderea" și "deschiderile" istoriografiei*, p. 5-10).

Valeriu Gherghel pune în discuție problema "duratei scurte" și a rescrierii "fragmentelor" temporale, întrebându-se retoric dacă "reconstruirea timpului sfârșit să nu fie decât o confecție a scriptorului, a celui care "face istoria", până la urmă". (*Această nebunie, istoria*, p.10-13). Același Valeriu Gherghel consideră că transpunerea în formă științifică a unui proiect privind o "istorie a milei" poate constitui un pas înainte în ceea ce privește înțelegerea mentalității raporturilor dintre Autoritate și supuși. (*O istorie a milei? Prolegomene la un proiect imposibil*, p.85-89).

Alexandru Zub pune accentul pe rolul axiologic al discursului istoric precum și pe creionarea personalității științifice a lui A.D.Xenopol, cazul său fiind "fără îndoială unul dintre ce-